

**ДО СЪДИЯ ЛОЗАН ПАНОВ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД**

С Т А Н О В И Щ Е

Относно: молба вх.№ 12285/ 08.12.2016 г. от Иво Иванов Димов

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с постъпилата молба от г-н Иво Димов, в която е изразено становището за необходимост от постановяване на тълкувателно решение по въпроса: *„Когато между висящи дела съществува връзка на преюдициалност и основанието за спиране по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК на едното производство, в което се разглеждат два обективно кумулативно съединени иска, се е осъществило пред въззивния съд, но той е постановил решението си по него без да спре производството, съдебният акт на въззивния съд недопустим или неправилен е?“* заявяваме следното:

По поставения въпрос е налице задължителна съдебна практика, а именно т.8 от Тълкувателно решение № 1/ 17.07.2001 г. по т.д.№ 1/ 2001 г. на ОСГК, прието при действието на ГПК от 1952 г. /отм./. Според задължителните указания, обективирани в посоченото тълкувателно решение, връзката на преюдициалност между делата е отрицателна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск по обусловеното при наличие на обуславящо дело, за което съдът следи служебно. Поради това, с оглед на разпоредбите на чл.220 и чл.222 ГПК /отм./- възпроизведени в чл.298 и чл.300 ГПК /в сила от 01.03.2008 г./, следва да се изчака влизане в сила на решението или присъдата по обуславящото дело, което налага спиране на производството по обусловеното. Когато посоченото основание за спиране на производството се е осъществило пред въззивния съд, но той е постановил решението си без да спре производството, при обжалване пред ВКС съдебният му акт подлежи на обезсилване като недопустим, като делото би се върнало за ново разглеждане с оглед спирането му до отпадане процесуалната пречка за упражняване правото на иск - влизане в сила на решението или на присъдата по обуславящото дело. Ако висящността на обуславящото дело е възникнала след приключване на производството пред въззивната инстанция и пренасяне делото по касационната жалба пред ВКС, не би могло да се

приеме, че въззивният съд е допуснал процесуално нарушение, като е разгледал спора при наличие на отрицателна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск. Влязлото в сила решение, респ. присъда на наказателния съд по обуславящото дело, следва да се приеме като доказателство за новооткрито обстоятелство и би могло да служи като основание за отмяна на влязлото в сила решение по чл.231, б."а" ГПК /отм./, респ. чл.303, ал.1, т.1 ГПК /в сила от 01.03.2008 г./.

При извършеното проучване на постановените по реда на чл.290 от действащия ГПК решения на ВКС по въпроса се установи, че действително е налице противоречива практика. Част от съдебните състави, позовавайки се на постановките на т.8 от ТР № 1/ 17.07.2001 г., за което посочват, че е приложимо и при действието на новия ГПК поради аналогичност на правната уредба, приемат, че въззивно решение, постановено при наличие на основание за спиране на делото по чл.229, ал.1, т.4 ГПК, е недопустимо и подлежи на обезсилване /Решение № 402/11.01.2013 г. по гр.д. № 1390/11 г. на IV г.о., Решение № 244/04.01.2016 г. по гр.д. № 4363/15 г. на I г.о., Решение № 200/09.12.2016 г. по гр.д. № 1546/16 г. на I г.о./ В същия смисъл е и Решение № 116/15.05.2013 г. по гр.д. № 745/12 г. на IV г.о., макар и същото да се отнася до предвиденото в чл.229, ал.1, т.5 ГПК основание за спиране /наличие на престъпни обстоятелства, от разкриването на които зависи изходът на гражданското дело/, аналогично на уреденото в чл.182, б."д" ГПК /отм./ основание, за което се отнасят цитираните по-горе постановки на т.8 от ТР № 1/ 17.07.2001 г. на ОСГК.

Друга част от практиката на ВКС приема, че въззивно решение, постановено при наличие на основание за спиране на делото по чл.229, ал.1, т.4 ГПК, е допустимо, но неправилно поради допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила /Решение № 66/16.01.2014 г. по гр.д. № 5605/13 г. на I г.о., Решение № 26/07.02.2014 г. по гр.д. № 4247/13 г. на I г.о., Решение № 179/28.10.2016 г. по гр.д. № 394/16 г. на I г.о., Решение № 471 от 16.01.2012 г. по гр.д. № 1522/10 г. на IV г.о., Решение № 239 от 16.05.2011 г. по т.д. № 418/2010 г. на II т.о./.

Действително, и при двете разрешения делото би подлежало на връщане за ново разглеждане на въззивния съд с указания за спиране на производството, но констатираното противоречие е от важно значение за производството пред ВКС във фазата на произнасянето по искането за допускане на касационното обжалване. В случай, че въззивното решение е недопустимо на разглежданото основание, това би било основание ВКС служебно да допусне касацията поради вероятна недопустимост на атакувания въззивен акт, за да се обезпечи изпълнението на служебното

задължение на касационния съд да следи за спазването на процесуалните норми, обуславящи допустимостта на съдебните решения /т.1 от ТР № 1 от 19.02.2010 г. по т.д.№ 1/09 г. на ОСГТК/. Обратно- ако такова въззивно решение е само неправилно поради допуснати от въззивния съд съществени нарушения на съдопроизводствените правила, допускането на касацията би било обусловено от посочване от страна на касатора на конкретен материалноправен или процесуалноправен въпрос от значение за изхода на делото, който е поставен в основата на обжалваното въззивно решение и по отношение на който е налице някое от алтернативните основания, уредени в чл.280, ал.1 ГПК.

Предвид горното, предоставяме на Вашата преценка дали констатираното противоречие в практиката на ГК и ТК на ВКС е основание да отправите до Общото събрание на съдиите от двете колегии искане за приемане на тълкувателно решение по посочения процесуалноправен въпрос.

Красимир Влахов:

Дария Проданова:

